

Odlike i tragovi Kur'ana u mjesecu ramazanu (Medina)

Hatib: dr. Ahmed ibn Talib ibn Abdulhamid

6. ramazan 1443. godine po Hidžri / 8. april 2022.

Neka je svaka hvala Allahu, Gospodaru iz Čije je naredbe je sve niklo i Kome će se sve vratiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinoga, Kome niko nije ravan, Gospodara Koji kazuje: "A onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći" (Et-Talak, 2). Svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik i izaslani rob. Ko bude hodio putem Poslanika, postići će najvredniji i pronaći će najveći spas. Neka su salavat i selam na našeg Poslanika i na njegove vrlo drugove, koji su u svemu prednjačili i koji su mu ostali odani.

Savjetujem i sebi i vama da budemo bogobojažni. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Poštovani vjernici, časni Kur'an objavljen je u svetom mjesecu. Narod kojem je objavljen učinio je velikom nacijom, po ponašanju i općem postupanju u različitim segmentima života. Kur'an je najveća mudžiza, nadnaravno djelo, koje je ikad ikom darovano s neba. Jedna od nadnaravnosti Kur'ana jeste i to što on liječi ljudska srca i ostavlja neizbrisiv trag na ljudske duše. Kada njegove riječi kroz čula uđu u srce, ispune ga užitkom, skrušenošću, smirajem, imanom i sigurnošću.

To što se objava Kur'ana vezuje za mubarek mjesec ramazan nije bezrazložno. Kada se duše očiste, odričući se određenih uživanja i strasti, i kada se čovjek produhovi postom – želja za slušanjem riječi časnog Kur'ana postaje sve veća i veća. Tek tada tijelo može biti skrušeno, koža se naježi, duša osjeti smiraj, a vjernik se u potpunosti posveti Kur'anu, učeći iz njega, radeći po njemu i pokoravajući se njegovim naredbama.

Ramazan je sezona u kojoj se Kur'an često uči. Među koricama Mushafa nalaze se izbrušeni dragulji, a učenjem se ostvaruje velika nagrada. Ko se bude često družio s

Kur'anom u ramazanu, osjetit će slast koja se ne zaboravlja, doživjet će njegov blagoslov u životu i neopisivu sreću. Ko bude, dok uči ajete Kur'ana, stalno imao na umu pitanja, poput: "Da li ću uzeti pouku iz onoga što učim?", "Da li ću u potpunosti razumjeti Allahove riječi?", "Kada ću prestati činiti grijeh?", "Kada ću postati bolji čovjeka?" – Kur'an će mu biti lijek. Takav čovjek postat će bogat, bez obzira na svoj imovinski status; ugledan, bez obzira na društveni položaj, i osjećat će sigurnost u situacijama kada se svi uznemire.

Druženje s Kur'anom, slušajući časne ajete u mjesecu ramazanu, ali i u drugim mjesecima – povećava čovjekovu vjeru, bistrim čini misli, osnažuje pamet, i oživljuje mrtvo srce i ispunjava ga životom.

Oni koji se intenzivno druže s Kur'anom, u ramazanu osjećaju slast kada noću dugo klanjaju i uživaju kada se Gospodaru tiho obraćaju. Nikada im riječi Gospodara njihovog, Milostivog i Samilosnog, ne dosade. Jer, ispod kur'anske ljepote kriju se vrijedni dragulji. Kur'an je svjetlo, odmor, uputa, istina, lijek, ibadet, milost i blagoslov. Sve spomenuto može se osjetiti i postići isključivo pomnim razmišljanjem o kur'anskim značenjima. Dok jezik izgovara, a um procesuirá, srce pouku uzima. Riječi Kur'ana odvede onoga ko ih uči u Božije kraljevstvo, tako da počinje uviđati Božije znakove utkane u sav kosmos. Tako čovjek sve više spoznaje veličanstvenost i moć Gospodara, koliko je Njegovo stvaranje izvanredno i precizno. Srce vjernika postaje više osjećajno i on svoje lice usmjeri ka Gospodaru, iz ljubavi i strahopoštovanja. Uzvišeni kaže: "Jedan od dokaza Njegovih jeste to što vas od zemlje stvara, i odjednom vas, ljudi, svuda ima razasutih." (Er-Rum, 20)

Časni Kur'an ostavlja veliki utjecaj na onoga ko ga uči ili sluša, povećavajući mu iman – vjerovanje. Svaka kur'anska sura snažno usađuje vjeru u srcu, pretvarajući srce u plodnu zemlju. Jasne Božije riječi konstatuju da vjera nije puki osjećaj i emocije, nego mora biti popraćena riječima i djelima. Uzvišeni kaže: "Kad se vjernici Allahu i Poslaniku Njegovu pozovu, da im on presudi, samo reknu: 'Slušamo i pokoravamo se!' – oni će uspjeti." (En-Nur, 51)

U Kur'anu nas ajeti vode kroz svijet Božijih dokaza, potanko izlagajući velike, vidljive i nevidljive, blagodati Gospodara svjetova. Uzvišeni Allah daje nam da se koristimo danom i noći, da se koristimo svjetlošću Sunca i Mjeseca i da pomoću zvijezda određujemo put. Uzvišeni Allah daruje nam da usjevi izrastu i plodovi uzriju, opskrbljuje nas blagodatima koje se ne mogu izbrojati. Vrijednost Božijih blagodati spoznaju i iskreno se za njih zahvaljuju samo oni koji su opisani u riječima Uzvišenog: "To su, uistinu, dokazi za ljude koji pameti imaju" (En-Nahl, 12).

U ajetima Kur'ana kriju se sveobuhvatne Božije milosti, Njegov oprost i plemenito darivanje. Upravo u mjesecu ramazanu, kada se spoje post i učenje Kur'ana, željno se priziva Allahova milost. Uzvišeni kaže: "Reci: 'O robovi Moji koji ste se prema sebi ogriješili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehе oprostiti; On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.'" (Ez-Zumer, 53) Čovjek ne treba gubiti nadu ako počini mnogo grijehova, jer Uzvišeni kaže: "Allah će, sigurno, sve grijehе oprostiti" (Ez-Zumer, 53). Uzvišeni će grijehе oprostiti svakom ko prestane činiti dati grijeh i iskreno se pokaje za njega, ma koliko taj grijeh bio težak. Ajeti časnog Kur'ana pozivaju vjernike da ponizno podignu ruke ka nebu, upućujući dove Allahu, Darežljivom Gospodaru, za oprost. Uzvišeni kaže: "A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu Mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu." (El-Bekara, 186)

Riječi Kur'ana ulivaju sigurnost u nemirna srca nagovještajem da će Gospodar, Pravedni, svima presuditi na Sudnjem dan: "Mi ćemo na Sudnjem danu ispravne terazije postaviti, pa se nikome krivo neće učiniti; ako nešto bude teško koliko zrno gorušice, Mi ćemo za to kazniti ili nagraditi. A dosta je to što ćemo Mi račune ispitivati" (El-Enbija, 47).

U Kur'anu čovjek može pronaći i ajete koje mu na vidjelo iznose pravu suštinu šejtana, njegovog postupanja kroz povijest, njegovog neprijateljstva prema ljudima, načine njegove obmane, specifična svojstva njegovih sljedbenika i način kako se

zaštititi od njega. Ajeti, ipak, vjernicima daju veliku nadu ističući: "Oni su na šejtanovoj strani, a oni na šejtanovoj strani sigurno će nastradati" (El-Mudžadela, 19).

Časni Kur'an, pored spomenutog, iznosi određena kazivanja iz ljudske historije, s ciljem pouke, bez nastojanja da se ona uljepšaju ili oskrnave. U tim kazivanjima opisuje se stanje drevnih naroda, kako su se uspjeli na najviše stepene vjere i morala, ali i razloge njihove dekadence i propasti, odnosno kako su zalutali u krivudavim putevima nemorala. Kazivanja o prethodnim narodima i kako su se odnosili prema svojim poslanicima donose pouku i opomenu vjernicima, tako Uzvišeni kaže: "To su neke vijesti koje ti o gradovima kazujemo; neki od njih još postoje, a neki su sa zemljom srasnjeni" (Hud, 100).

U časnom Kur'anu nalazi se priličan broj ajeta posvećenih odgovoru, opovrgavanju argumenata i otklanjanju sumnji onih koji ne vjeruju. Uzvišeni kaže: "Zar su oni bez Stvoritelja stvoreni ili su oni sami sebe stvorili?! Zar su oni nebesa i Zemlju stvorili?! Ne, nego oni neće da vjeruju." (Et-Tur, 35–36)

U ajetima je posvećena pažnja i društvenoj sigurnosti: "Kazna za one koji protiv Allaha i Poslanika Njegova vojuju i koji nered na Zemlji čine jeste: da budu ubijeni, ili razapeti, ili da im se unakrst ruke i noge odsijeku ili da se iz zemlje prognaju. To im je poniženje na ovome svijetu, a na onome svijetu čeka ih patnja velika." (El-Maida, 33);

One koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine čeka teška kazna i na ovome i na onome svijetu; Allah sve zna, a vi ne znate" (En-Nur, 19);

"O vjernici, vino i kocka i kumiri i strelice za gatanje su odvratne stvari, šejtanovo djelo; zato se toga klonite da biste postigli što želite" (El-Maida, 90).

Časni Kur'an postavlja ispravne parametre za život na ovom svijetu, pridajući mu dovoljan značaj, uz nastojanje da se probude duše koje su se opile dunjalučkim ljepotama. Uzvišeni kaže: "Reci: 'Uživanje na ovome svijetu je kratko, a onaj svijet je bolji za one koji se grijeha klone...'" (En-Nisa, 77)

Ajeti u Kur'anu na jasan i rječit način, kakav do srca lako dopire, opisuju prizore Sudnjeg dana, kako bi njegova slika ostala prisutna u mislima i živa u srcu. Uzvišeni tako kaže: "I u rog će se puhnuti, i umrijet će oni na nebesima i oni na Zemlji, ostat će samo oni koje bude Allah odabrao; poslije će se u rog po drugi put puhnuti i oni će, odjednom, ustati i čekati." (Ez-Zumer, 68)

Prije nego što čovjek na Sudnjem danu bude iznenađen prizorom kojem nije pridavao značaj ili ga je zaboravio, u ajetima se napominje da će protiv njega na Sudnjem danu svjedočiti njegovi organi: "I kad dođu do nje, uši njihove, i oči njihove, i kože njihove svjedočit će protiv njih o onome što su radili" (Fussilet, 20).

Časni Kur'an, između ostalog, opisuje stanje stanovnika Dženneta i Džehennema. Džennet se detaljno opisuje ističući sve vrste uživanja u njemu, kako bi se srce ispunilo žudnjom za tim, a duša poželjela da dođe dan kada će taj Džennet, koji se riječima ne može opisati, niti na bilo koji jezik dočarati – postati stvarnost. Opisujući Džennet, Uzvišeni kaže: "Na divanima izvezenim, jedni prema drugima na njima će naslonjeni biti; služit će ih vječno mladi mladići, sa čašama i ibricima i peharom punim pića iz izvora tekućeg – od koga ih glava neće boljeti i zbog kojeg neće pamet izgubiti – i voćem koje će sami birati, i mesom ptičijim kakvo budu željeli. U njima će biti i hurije očiju krupnih, slične biseru u školjkama skrivenom." (El-Vakia, 15–23)

Časni Kur'an upoznaje nas i sa stanjem muslimana, uzrocima njihove snage i moći, njihovog napretka i ponosa te šta ih oslabljuje, uz predstavljanje rješenja za njihove nedaće. Uzvišeni kaže: "One koji će, ako im damo vlast na Zemlji, molitvu obavljati i milostinju udjeljivati i koji će tražiti da se čine dobra djela, a odvrćati od nevaljalih – A Allahu se na kraju sve vraća." (El-Hadždž, 41)

Jedna od činjenica koje časni Kur'an želi čvrsto naglasiti jeste da je islam vjera vječna ma koliko snažni vjetrovi puhali, ma koliko se uzburkali crni talasi smutnje i ma koliko neprijatelji zajedno čvrsto ustali. Uzvišeni kaže: "Oni žele utrnuti Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će učiniti da svjetla Njegova uvijek bude, makar krivo bilo nevjernicima." (Es-Saff, 8)

Užitak i slast koju vjernik osjeća kada uči Kur'an u ramazanu osnažuje mu volju i daje mu vjetar u leđa, što ga podstiče da poboljša svoj odnos naspram Kur'ana i da radi na tome da se osnaži veza između njega i svjetla vjere tokom ostatka godine i cijeloga života. Uzvišeni kaže: "Poslanik je rekao: 'Gospodaru moj, narod moj ovaj Kur'an izbjegava!'" (El-Furkan, 30)

Poštovani vjernici, donosimo salavat i selam na našeg Poslanika, što nam uputu donese, jer nam Uzvišeni to naređuje u časnoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56).

Gospodaru naš, blagoslovi našeg poslanika Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si blagoslovio Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru naš, obaspi blagodatima Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si obasuo blagodatima Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru naš, smiluj se upućenim vođama – četverici pravednih halifa, Poslanikovoj porodici i svim drugim ashabima. Uzvišeni, smiluj se i nama, uistinu Ti si od najmilosnijih milosniji.

Gospodaru naš, molimo Te da nam podariš Džennet, da nam olakšaš dobro govoriti i činiti sve što Džennetu približava. Gospodaru, sačuvaj nas od Vatre, od svake riječi ili djela što nas Vatri približavaju. Gospodaru naš, podari nam svako dobro, u skorije ili dalje vrijeme, ono što spoznasmo i što nismo. Gospodaru, podari nam da nosimo u srcima strahopoštovanje prema Tebi na javi i u tajnosti, da istinu govorimo kada smo zadovoljni i kada smo srditi, umjerenost kada nam se opskrba poveća i kada se uskrati. Gospodaru naš, molimo Te da nam podariš smiraj na ahiretu koji nikad neće nestati, da nam to bude neprestana radost naših očiju. Gospodaru, podari nam na ahiretu da gledamo u Tvoje veličanstveno lice, da žudno priželjkujemo susret s Tobom, a da ta želja ne bude pokrenuta strašnom nevoljom ili teškom smutnjom. Uzvišeni Gospodaru, podari nam da priželjkujemo samo najbolje, da se molimo samo za najbolje, da tragamo za najboljim uspjesima i za najvećim ciljevima i da činimo najbolja djela. Uistinu, Ti si od milostivih najmilosniji.

“Gospodaru naš, (...) sami smo sebi krivi, i ako nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo biti izgubljeni.” (El-A’raf, 23)

“Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv!” (El-Hašr, 10)

“Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u Ognju!” (El-Bakara, 201)

“Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje, i razvrat i sve što je odvratno i nasilje zabranjuje; da pouku primite, On vas savjetuje.” (En-Nahl, 90)

Poštovani vjernici, budimo poslušni Allahu, kako bi nam se smilovao. Zahvaljujmo Mu se na blagodatima, kako bi nam više darovao. “Obavljanje molitve najveća je poslušnost! – A Allah zna šta radite.”

